

عنوان مقاله:

تحلیل عناصر بصری قالی ایرانی در خوانش تصویری قالی شیخ صفی (موزه لس آنجلس)

محل انتشار:

فصلنامه فردوس هنر، دوره 2، شماره 5 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

مریم متفکرآزاد - دانشجوی دکتری هنرهای اسلامی، عضو هیئت علمی دانشکده هنرهای اسلامی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، ایران

محمد خزایی - دانشیار، عضو هیئت علمی گروه گرافیک، دانشکده هنر، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: قالی ایرانی با زبان هنری و تصویری به عنوان تجلیگاه عناصر بصری و نمادین جلوه نموده است. وجود مفاهیم نمادین در قالب عناصر بصری در قالی ایرانی ریشه در فرهنگ ایرانی - اسلامی دارد، از جمله نموده‌های بارز آن قالی شیخ صفی متعلق به دوران صفویه است. این قالی را میتوان یکی از نمونه های بارز کاربرد عناصر بصری و نمادین در هنر قالی ایرانی دانست. این اثر نفیس به عنوان مجموعه ای ارزشمند از نقشمایه ها و موتیفهایی با مفاهیم ایرانی - اسلامی است. این پژوهش به خوانش تصویری و بررسی عناصر بصری یکی از دو نمونه قالی شیخ صفی (نمونه موجود در موزه شهر لس آنجلس) پرداخته است. هدف مقاله: هدف از این پژوهش شناخت و معرفی عناصر تصویری و نقشمایه های قالی ایرانی - اسلامی باتوجه به شاهکارهای هنری موجود و روشن ساختن مفاهیم نمادین آنها بوده که پایه و اساس هنر تصویری اسلامی - ایرانی را آشکار میسازد. سوال مقاله: در راستای این پژوهش این سوالات مطرح بوده که قالی ایرانی تا چه اندازه به عنوان یکی از قالبهای هنری عناصر و نقشمایه های نمادین ایرانی - اسلامی را انتقال داده است؟ ویژگیهای بصری و نمادین نقشمایه های قالی شیخ صفی دارای چه بنیانهایی هستند؟ روش تحقیق: این تحقیق از نظر زمانی یک پژوهش تاریخی و از نظر هدف توصیفی - تحلیلی بوده. روش گردآوری اطلاعات کتابخانه ای است. نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان میدهد، ساختار این قالی برگرفته از مفهوم بهشت مینوی و باغ مینوی اسلامی - ایرانی است. وجود عناصری بصری چون لچک، ترنج و شمشه مرکزی یا همان ترنج و قندیل هرکدام نشانی از بار معنایی نمادین موجود در این قالی است. کاربرد نقشمایه ها با ابعاد زیبایی شناختی در ظاهر و ساختار قالی به همراه مفاهیم خاص از جمله ویژگیهای این قالی نفیس است.

کلمات کلیدی:

قالی، شیخ صفی، صفویه، نقوش نمادین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1421162>

